1815. LEEUWARDER COURANT. No. 95

WOENSDAG den 9 AUGUSTUS.

De gouverneur van de Provincie Vriesland, maakt bij deze, aan de daar bij belanghebbenden bekend, dat de Jagt op de Watersnippen, Eenden en andere Watervogelen, voor dezen jare, zal geopend worden op den 15den augustus aanstaande, en dat de overige bepalingen, omtrent het stuk der Jagt, eerstdaags bij eene notificatie van Heeren Gedeputeerde Staten, zullen worden publiek gemaakt.

Leeuwarden, den 1sten augustus 1815.

De Gouverneur van de Provincie Vriesland,
L. ÆBINGA VAN HUMALDA.

TURIN, *den 18 Julij.*

LUCIEN BUONAPARTE is, gisteren tusschen 6 en 7 uren des avonds, met een klein gevolg, onder den naam van graaf van Casali, hier aangekomen. Hij had zich aan de voorposten van den graaf *Bubna*, die hem tot geleide de heer *Forestier*, een zijner aides-de-kamp, mede gaf, aangediend. Naauwlijks was hij aan het hôtel de l'Univers afgestapt, toen de plaats-commandant met eenige officieren hem naar de Citadel bragt, alwaar men verscheidene kamers voor hem gereed had gemaakt, en daar hij met veel onderscheiding behandeld wordt. Dit gedrag ten zijnen opzichte, wordt aan eenige diensten toegeschreven die hij te Rome aan den broeder van den Koning van Sardinien, toen deze om geld verlegen was, bewezen heeft; en die, zoo als bekend is, van de kroon afstand heeft gedaan, doch zich nog in de hoofdstad bevindt. *Lucien* was voornemens naar Rome terug te keren en hij betuigde *niet te weten waarom men hem als een krijgsgevangen behandelde, hem, die zich steeds tegen de heerschzuchtige voornemens van zijn' broeder verzet had, en zich naar Frankrijk had begeven om hem meer gematigde schikkingen aan te raden.* Het schijnt dat het Sardinisch gouvernement niet over het lot van *Lucien* zal beslissen, voor dat de Koning hierover met zijne hooge Bondgenooten gehandeld heeft.

ROME, *den 15 Julij.*

De minister van Oostenrijk bij den Heiligen Stoel, heeft, in den nacht van den 13den op den 14den, onderscheidene couriers afgezonden naar Bologna, Ancona, Benevent en Ponto-Corvo, met instructien aan de gouverneurs en intendanten-generaals van Z. M. de Keizer van Oostenrijk in de legatien, de marken en in de prinsdommen Benevent en Ponto-Corvo, om dezelve morgen den 16den, aan de door den Heiligen Vader benoemde commissarissen over te geven. Zoodoende zal de Heilige Stoel hersteld worden in het bezit van alle de landen die het domein der kerk uitmaakten, voor den inval der Franschen in Italie.

VERVOLG *van* LONDEN, *van den 28 Julij.*

De Prins Regent heeft zich zelve tot kolonel en chef verklaard van het 1ste en 2de regiment Gardes du Corps, om hen een bewijs te geven van zijne tevredenheid over de buitengewone dapperheid en het goed gedrag, dat zij in den alles beslissenden slag van Waterloo getoond hebben.

Ook heeft Zijne Koninklijke Hoogheid aan alle de regementen kavallerie en infanterie, welke in dien slag gestreden hebben, toegestaan om op hunne vaandels en standaarden te voeren het woord *Waterloo*, ter gedachtenis aan de groote diensten, welke zij op dien dag bewezen hebben.

Verscheide brieven van officieren van de Belerophon geven, behalven de reeds bekende, nog de volgende bijzonderheden omtrent *Buonaparte:*

Zoodra *Napoleon* op het halfdek kwam, zeide hij op een zeer vasten toon in het Fransch tegen kapitein *Maitland:* „Ik ben gekomen om de bescherming interoepen van uwen Vorst en van uwe wetten.”

Hij draagt eene groene uniform met roode kraag en opslagen en 2 gouden epaulettes, een wit vest en witten broek met laarzen en sporen; op de borst draagt hij het groot kruis van het legioen van eer. Hij zegt, dat, wanneer men hem vergunt in Engeland te verblijven, hij de Engelsche gewoonten en zeden zal aannemen, en dat hij zich nimmermeer met staatkundige zaken wil bemoeijen. Het leger van de Loire, verhaalt hij, had verlangd, dat hij zich weder bij hetzelve gevoegd en zijn tijtel hernomen had, doch dat hij dit had geweigerd, en verklaard, dat er geen droppel bloeds meerder om hem gestort zoude worden. Hij wordt met den grootsten eerbied door zijn gevolg behandeld: niemand spreekt tot hem met gedekten hoofde. Terstond nam hij denzelfden heerschenden toon aan, die hij gewoonlijk in zijn kabinet of aan het hoofd van zijn leger voerde; en toen men hem zeide, dat het grootste gedeelte der kajuit ter zijner beschikking was, zegt men dat hij zeer ongeduldig ten antwoord gaf: (*tout ou rien*) alles of niets.

Ten zeven uren des morgens staat hij op, doch komt niet voor half elf uren te voorschijn; hij ontbijt ten elf uren, en neemt zijn diner ten zes uren. Meestal bragt hij den geheelen dag alleen in de agter kajuit door, en las zeer veel. Zijne nieuwsgierigheid gaat over alles, zoo dat er niets aan boord gebeurt, of terstond vraagt hij daarna, en wil zich van alles doen onderrigten. De officieren doet hij vele vragen, omtrent den tijd dien zij gediend hebben, in welke gevechten zij geweest zijn enz. Den eersten dag, dat hij aan boord was, liet hij hen allen binnen komen, en de Bootsman was de eerste met wie hij zich lang over de bijzonderheden van zijn post onderhield, en die hem alles moest uitleggen wat daarop eenige betrekking had.

Van den 1sten Augustus.

Sir *Bunbury*, onder-secretaris van staat voor den oorlog, is zaturdag ll. naar Plijmouth vertrokken, verzeld door den zoon van lord *Bathurst* en een boodschapper van staat, ten einde, zoo het gerucht loopt, met lord *Keith* het besluit van den Prins-Regent en de geallieerde Monarchen, waarbij het verblijf van *Napoleon* voortaan op het eiland St. Helena bepaald kent dat hij, vernemende voortaan alleen als een krijgsgevangene generaal behandeld te zullen worden, veel ontevredenheid betoonde en voor de eerstemaal horende dat St. Helena waarschijnelijk zijn verblijf zoude zijn, een brief vervuld met de hevigste remonstrantien aan lord *Keith* schreef. Men verzekert steeds dat hij zeer weinige personen bij zich zal behouden, en dat het geld en de kostbaarheden, welke hij medegebragt heeft, hem ontnomen, en aan de Fransche regeering, als behorende aan den Koning of den Staat, terug gegeven zul'en worden. De Northumberland, welke hem over zal brengen, is reeds uit Duins gezeild en gisteren in Portsmouth aangekomen.

Onze papieren verzekeren wijders, dat de Oostindische compagnie in het bezit zal blijven van het eiland St. Helena, terwijl de verdienstelijke kolonel *Wilkes* aldaar het kommando zal blijven behouden, en met de compagnie's troepen de baai en het lagere gedeelte zal bezetten. Een bataillon van het 53ste regement Konings-troepen wordt ingescheept, ten einde de bijzondere wacht voor *Buonaparte* uit te maken; sir *Hudson Lowe* wordt gedoodverwd als de nieuwe gouverneur en belast met het toezigt van denzelven. Intusschen zullen de compagnie's schepen als te voren St. Helena kunnen aandoen. Indien men de Morning Chronicle wil geloven, heeft *Napoleon* op dit oogenblik 800,000 pond sterlings in papier en geld bij zich.

In een onzer ministerieele avondbladen leest men omtrent *Buonaparte* het navolgende: „Zoo het gerucht gegrond is, heeft *Napoleon* schriftelijk geprotesteerd tegen zijne reize naar St. Helena. Wij meenen echter dat hij nergens beter kan geplaatst worden, als zijnde dit eiland verre genoeg verwijderd om alle geheime verstandhouding van zijne aanhangelingen en vleijerijen van zijne bewonderaars voor te komen. Op deze eenzame rots zal hij levenslang krijgsgevangen zijn; geenzins omringd door vorstelijke pracht even als op Elba, doch onder veilig toezigt van een Britsch officier, welks eere de beste waarborg zal zijn voor de zekere bewaring van deszelfs gevangene. Onze berigten uit Plijmouth vermelden ons steeds, dat eene menigte rondsom het schip zwerft ten einde de man, van wien de wereld een afschrik heeft, voor een oogenblik te zien. Deze nieuwsgierigheid is niet onnatuurlijker dan de wensch om het graf van *Alexander* of de plaats waar *Karel XII* viel, te bezoeken. *Buonaparte* is een levend gedenkteeken ter waarschuwing van de vijanden van het menschelijk geslacht, welke als veroveraars of oorlogshelden beroemd willen worden. Wij kennen geen verhevener schouwspel, de geschiedenis levert geen grooter voorbeeld op van de zegepraal der regtmatige beginselen dan de tegenwoordige toestand van den gevallen geweldenaar, krijgsgevangen aan die stranden, welke hij gedurende twaalf jaren met vernieling bedreigde. De berigten, welke wij dagelijks van het gedrag van *Napoleon* ontvangen, zijn belangrijk en zonderling. Wij bemerken steeds in hem dien zelfden onbuigzamen geest, dat vorige zelfvertrouwen en die zelfde trotschheid in zijn ongeluk, welke hij in grootere mate in de dagen van zijnen voorspoed ten toon spreidde.”

PLYMOUTH, *den 29 Julij.*

Zoodra de Bellerophon in de Sound ten anker kwam ontvingen Z. M. fregatten Eurotas en Briton bevel om digt bij hetzelve vaartuig het anker te laten vallen en zes gewapende sloepen, elk met een luitenant en 8 man, kregen order om onophoudelijk rondsom hetzelve te roeijen, ten einde alle gemeenschap te beletten. Dezelve verrigten dezen dienst met zoo veel naauwkeurigheid, dat behalve de sloep van den admiraal, geen vaartuig de Belerophon op een kabellengte kon naderen. Een ontzaggelijk aantal personen heeft gepoogd in den kring te komen, doch men heeft dezelve alle afgewezen en zelfs op eenige vuur gegeven. Men zegt dat *Buonaparte* lord *Keith* verzocht heeft om aan boord te komen, doch dat zijn aanzoek onbeantwoord is gebleven.

Gisteren lagen weder ontelbare sloepen met duizende van aanschouwers rondom de Bellerophon. Ten zes uren des avonds verscheen *Buonaparte* op het dek en verbleef aldaar 20 minuten. Gedurende dien tijd bleven kapitein *Maitland* en alle de officieren ongedekt.

PARYS, *den 30 Julij.*

Men verwagt eerlang te Parys de Keizerinnen van Oostenrijk en Rusland, en den groot-hertog *Constantin*, die de Rusch-Keizerlijke gardes commandeert.

Frankrijk zal zeker met genoegen vernemen, dat de Koning, willende erkennen de bijzondere verknogtheid door vele steden hem betoond, hare kies-kollegien verzeld heeft, met drie onzer Prinsen als presidenten te benoemen.

De gouverneur van Parys, de Pruissische generaal baron *van Muffling*, heeft verscheiden orders in de Duitsche, Engelsche, Russische en Fransche taal gedrukt, en overal laten aanplakken. Bij de eerste wordt gezegd, dat alle die genen, welke zich mogten te beklagen hebben over militairen, daarvan terstond moeten kennis geven. De tweede gelast, aan alle officieren en personen tot de armeeën behoorende, hun naam en qualiteit op te geven aan den gene, van wien zij kamers betrekken, voorts wordt een ieder, die over de Rhône of Loire wil gaan, gewaarschouwd, zich van een paspoort of feuille-de-route te voorzien. Eindelijk is aan de inwoners van Parys aangezegd, dat ingevolge nieuwe schikkingen met den Prins *van Lichtenstein*, de Oostenrijksche troepen, zoo officieren als soldaten van het garnizoen der stad Parys, zich zelve moeten voeden, en dus niets meer van de burgers kunnen vorderen dan het logement en hetgeen daartoe behoord.

De maarschalk *Macdonald*, hertog van Tarente, is van hier vertrokken, om het commando van het leger der Loire op zich te nemen, zijnde de maarschalk *Davoust*, Prins van Eckmühl, of Parys vertrokken.

De luitenant-generaals *Haxo*, *Gérard* en *Valmy*, zijn voor drie dagen naar de armée van de Loire vertrokken, zoo men meent, om de troepen te verplaatsen; en de kantonnementen te bepalen, die zij moeten betrekken.

— Ofschoon onze noordelijke provincien onder den aftogt onzer eigene en den intogt der vreemde troepen, onze oostelijke onder den vruchteloozen en onzinnigen wederstand der landbewoners geleden hebben, schijnt nergens de toestand vreeselijker te zijn, dan in die binnenstreken, waarnog de eene noch de andere partij regeert, beide beurtelings den meester spelen, en geene geregelde magt bestaat om de onlusten te beteugelen. Uit onderscheidene steden en plaatsen ontvangt men de treurigste berigten. Van dien aard is het navolgend, door het Journal des Débats medegedeeld:

Extract uit een particulieren brief uit Nimes, van den 20sten dezer.

„ Wij leven nog, maar sinds acht dagen leven wij in gedurige doodsangst en verwoesting. Zie hier een kort verslag van het gebeurde:

„ Zaturdag den 15den werd, zonder de minste verhindering, de witte vlag uitgestoken. De dag van zondag was insgelijks kalm, en de linietroepen dachten ingeenen deele, onse rust te storen. Maandag ochtend, drongen meer of min talrijke benden van gewapenden, die uit Provence gekomen waren, en door eene ontelbare menigte volks gevolgd werden, in de huizen der ingezetenen, zeggende bevel te hebben om de nationale garde te ontwapenen. Zij werd zulks alvorens men het bedrog te weten kwam. Des avonds stroomden benden, zonder eenige tucht, als een stortvloed door de straten, vlogen naar de kazernen en overstelpten de soldaten met eene hagelbui van kogels. De troepen beantwoordden dit vuur, maar zij waren te zwak om met vruchs weerstand te bieden. Verscheidene personen sneuvelden van wederzijde. Na deze roemrijke vernigting, plunderden die razenden (want anderen naam kan men hun niet geven), twee huizen, van welke één een koffijhuis was, dat zij tot aan de grondvesten verwoest hebben; waar is het, dat dit koffijhuis de versamelplaats der grootste deugnieten van geheel de stad was; maar zij, die het geplunderd hebben, waren niet beter, ofschoon zij eene andere vaan volgen.

„ Den geheelen nacht tusschen maandag en dingsdag luidden zij de stormklok, om hun getal te doen toenemen. Dingsdag plunderden zij de huizen der heeren *Roux Amphroux* en *Vincent Mourgue*: deze laatste was echter een zeer bekend Koningsgezinde, die groote opofferingen in geld voor de koninklijke zaak gedaan heeft; tijdens *Buonapartes* landing, had hij eenen zoon onder de koninklijke vrijwilligers van St. Esprit. Sedert dingsdag is de wanorde gedurig toegenomen, en daar in eene soort van regelmatige bestendigheid gebragt. Geenen teugel kennende, hunne eigene opperhoofden, wanneer zij hen te keer wilden gaan, nedersabelende, hebben die woeste benden zoo wel het land als de stad verwoest. Buiten hebben zij het koren weg gesleept, en in de stad ten minste twintig aanzienlijke huizen uitgeplunderd. Men ziet hen, bij vollen dag, pakken van 100 en 150 pond wegvoeren en medeslepen. De huizen die zij niet plunderen, stellen zij onder brandschatting, en met dit rantsoen eenmaal te betalen is men daarom niet vrij; zij herhalen hunne bezoeken, en eindigen met alles weg te nemen. De bevelhebbers zijn buiten zich zelven van spijt; zij trachten alle goede burgers om hen te versamelen, en wenden met hen alles aan, om de goede orde te herstellen; maar tot nog toe is het hun niet gelukt. Op dit oogenblik zijn de rustverstoorders bezig om twee huizen die zij uitgeplunderd hebben, af te breken.”

Achter dit treurig relaas laat het Journal des Débats nog dit volgen: „ Wij maken deze bijzonderheden, welke wij meenen naauwkeurig te zijn, bekend om de zorg der regering op eene nog onlangs bloeijende stad te vestigen. Wanorde, onder welk standaard zij gepleegd wordt, is wanorde, en moet te keer gegaan worden. Wij hopen, dat de op hand zijnde aankomst te Nimes van den nieuwen prefekt, met 's Konings vertrouwen bekleed, medewerken zal om er, met bijstand der goede burgers, de rust te herstellen.”

(Het vervolg op bladzijde tweede.)

Uit Marseille wordt, onder dagteekening van den aasten, het volgende gemeld:

„ De generaal *Brune*, die sedert eenigen tijd de schrik dezer stad geweest is, heeft vergeefs beproefd Provence te verlaten, ten einde zich bij de armée van de Loire te voegen. De wegen waren zoo wel bezet, dat hij, wanhopende zich eenen doortogt te zullen banen, de partij koos om naar Toulon te wijken, na eenige steden en dorpen van de departementen van de Var en der monden van de Rhône op brandschatting te hebben gesteld. Men weet nog niet wat ten aanzien van *Brune* staat plaats te hebben; dit echter is zeker, dat de nationale garde van Marseille, de vrij-kompagnien en de Engelsche troepen eergisteren naar Toulon vertrokken zijn, met vooruitzending eener proclamatie van en heer *de Riviere*, strekkende tot aansporing aan de Toulonners, om de witte vlag uit te steken, die thans bijna in alle de steden van Languedoc en Provence waait."

De kardinaal *Fesch* heeft, bij zijne doorreize te Bourg in het departement van de Ain, aldaar den priesterlijken dienst waargenomen. Na den kerkdienst geleidden eenige personen hem naar huis, en riepen *leve de Keizer!* De Oostenrijksche generaal, die in gemelde stad kommandeert, heeft hier op den maire bij zich doen komen, hem verweten dit oproerig geroep niet terstond beteugeld te hebben, en tot straf de stad eene contributie van 60,000 francs opgelegd, die binnen vier-en-twintig uren betaald hebben moeten zijn.

Van den 31sten.

Gisteren ochtend heeft de Koning in de zaal der maarschalken een geruimen tijd vertoefd, en zeer vele smeekschriften, die hem aangeboden werden, eigenhandig aangenomen.

Gisteren verscheen de Koning, van madame hertogin van Angoulême vergezeld, na de mis, op het balkon van het Terras van het kasteel; Hoogstdezelven werden met het levendigste gejuich ontvangen.

Hare Koninklijke Hoogheid heeft een bezoek ontvangen van Zijne Majesteit den Keizer van Oostenrijk, en daarna van Hunne Majesteiten den Koning van Pruissen en den Keizer van Rusland.

Zijne Doorluchtige Hoogheid de hertog van Orleans is eergisteren avond ten tien uren, te Parys aangekomen, en heeft terstond een aide-de-camp gezonden, om Zijner Majesteits bevelen te vragen. Zijne Majesteit deed hem zeggen, dat hij hem terstond verlangde te zien. Deze bijeenkomst heeft een en een half uur geduurd. Nooit is Zijne Hoogheid met meerder goedheid en vriendschap door den Koning ontvangen.

Gisteren heeft de hertog van Orleans madame bezogt.

Zijne Majesteit de Koning van Pruissen, is gisteren met den Kroonprins het Panorama van Calais gaan zien. Eergisteren had de groot-hertog *Nicolaas*, broeder van Zijne Majesteit den Keizer van Rusland, dit zelfde Panorama met een bezoek vereerd.

De Koninklijke vrijwilligers, die den Koning naar Gent gevolgd waren, zijn gisteren ochtend te Parys binnen gekomen.

Er word veel gesproken van een op handen zijnde huwelijk van een Franschen Prins met de Prinses *Leopoldine*, aarts-hertogin van Oostenrijk.

Men zegt, dat lord *Wellington*, heden een diner geeft aan veertig lieden van den eersten rang.

De veldmaarschalk *Blücher*, heeft bij eene dagorder, verlof gegeven aan de Pruissische soldaten, die op het land gekantonneerd zijn, om de boeren in het werk van den oogst, tegen met dezelve vrijwillig overeengekomen dagloonen, behulpzaam te zijn.

Uit TURIN schrijft men de bevestiging van het arresteren van *Lucien Buonaparte*.

BRUSSEL, *den 3 Augustus.*

In een particulieren brief van Parys, wordt over de vredes voorwaarden, welke geteekend zouden zijn, het volgende gemeld:

Honder-en-vijftig duizend man Geallieerde troepen, voor het grootste gedeelte Duitschers, zullen vier jaren in Frankrijk blijven.

De oorlogs-onkosten zullen opgemaakt en betaald worden, en daarenboven eene oorlogs-contributie worden geligt.

De onschendbaarheid van Frankrijk blijft behouden; ondertusschen zal Hunningen en een gedeelte gronds aan Zwitserland vereenigd worden. Alle de vestingen worden door Geallieerde troepen in bewaring gehouden; het overige der gecoaliseerde arméeën zal Frankrijk verlaten voor het einde van augustus. Alle de ridder-orden worden opgeschort, en zij, die meenen regt te hebben dezelve te dragen, moeten dat regt bewijzen. Het legioen van eer wordt geheel afgeschaft; de korpsen zullen achtereenvolglijk worden afgedankt, en de armée gereorganiseerd; dezelve zal, voor zoo veel mooglijk, bestaan uit mannen, die nog niet gediend hebben.

— Een der houwitsers van de op de Fransche armée buitgemaakte artillerie, welke thans hier ten toon gesteld is, levert een bewijs op van de openlijke onbeschaamdheid, waar mede de samenzwering voor *Buonaparte* is geleid. Deze houwitser is den 5den januarij 1815 te Straatsburg gegoten, en is versierd medaillon en het cijffer van *Napoleon*. W... nu naargaat, dat den 5den januarij *Buonaparte* ... Elba was, ziet men duidelijk, met welk eene ... loosheid men den goeden *Lodewijk* diende.

'sGRAVENHAGE, *den 4 Augustus.*

Bij besluiten van den 8sten julij 1815, no. 13 ... heeft Z. M. den veldmaarschalk hertog *van Wellington* ... verheven tot *Prins van Waterloo*, en den graaf ... *carty*, ambassadeur-extraordinaris aan het hof van ... Nederlanden, tot *Marquis van Heusden*.

GRONINGEN, *den 2 Augustus.*

De dag van gisteren was voor deze stad, en ... derheid voor de Israëlitische gemeente, in dezelve, een dag van groote blijdschap.

Sedert lang, namelijk, was het onderwijs der Israëlitische jeugd niet op eene gelijke hoogte met dat ... overige gezindheden, en hoewel de heeren ... en leden dezer gemeente zich gedurende vele jaren ... klaagden, dat de heilzame schoolverbetering niet ... hun onderwijs doordrong, zoo waren echter al ... gingen, die men tot dus ver, om dit kwaad ... helpen, in het werk stelde, ten eene male vruchteloos ...

Eindelijk mogt het heeren Parnassins dezer gemeente, geadsisteerd door eenige notabele leden van ..., en ondersteund door den schoolopziener van ... distrikt, gelukken, een plan tot stand te brengen, volgens het welk al de tot hier toe bestaan hebbende Israëlitische scholen binnen deze stad vereenigd in één instituut van onderwijs, in drie afdeelingen verdeeld, bij welke door vijf onderwijzers onderwijs zal gegeven worden, werden vereenigd.

Volgens dit plan, is alle betaling van schoolgeld van de zijde der ouders aan de onderwijzers, afgeschaft, maar daar voor eene vrijwillige hoofdelijke contributie ingevoerd, waar toe ieder lid der gemeente, het zij hij kinderen heeft of niet, het zijne naar vermogen bijdraagt.

Hier voor heeft men een geschikt huis gehuurd, waar al de kinderen dezer gemeente, in onderscheidene vertrekken, en de jongens afgescheiden van de meisjes, onderwezen worden, den dienstdoenden onderwijzeren een toereikend bestaan, den afgeleefden een ... hoorlijk pensioen toegelegd, en al de ouders, ... rijk of arm, gelegenheid gegeven, om hier hunne kinderen, zonder eenige verdere onkosten, te ... derwijzen.

Men ziet dus uit deze opgave, dat de Israëlitische gemeente in Groningen hier het voorbeeld gegeven heeft, herwelk, zoo het door al de Christenen in ons land gevolgd werd, ons lager schoolwezen, ... punt van volkomenheid zou brengen, het welk ... meer te wenschen overig liet, en waartoe ... komen moet, zullen de weldadige inzigten van ... vernement met de heilzame schoolverbetering ... bereikt worden.

De plegtige inwijding van dit instituut op den bepaald zijnde, vervoegde zich Z. Exc. de heer gouverneur dezer provincie, met den heer griffier ... ten, den schoolopziener van het distrikt, en ... den leden der provinciale en stedelijke regering, heer burgemeester door onpasselijkheid verhinderd (de), des namiddags ten 3 uren in de vergaderzaal ... heeren parnassins der Israëlitische gemeente, ... Z. Exc. zich met dezen, in plegtigen optogt, ... sijnagoge begaf. — Hier, waar nu reeds de ... zers en de kinderen dezer gemeente, benevens ... den derzelve en zeer vele lieden van den eersten ... van andere gezindheden, vergaderd waren, werd ... ze door een ouverture van een wel bezet orchest ontvangen; onder herwelk de eerw. opper-rabbijn ... *A. J. Deen*, de spreekplaats beklom, en van ... een plegtig gebed in de Hebreeuwsche taal, ... spraak in de Hoogduitsche deed, op deze plegtigheid toepasselijk.

Daarna werden de onderwijzers door den heer ... *van Coevorden*, als voorzitter van de directie ... nieuw instituut, met eene toepasselijke aanspraak ... stalleerd, welke hier in door den hoogleeraar ... *Swinderen*, als schoolopziener van het distrikt ... vangen werd.

Eindelijk deed de heer dr. *M. Löwe*, nog eene ... spraak aan de vergaderde menigte, waar na ... ren, op eene zeer bevallige wijze, een God... gezang, op de wijze: *God save the King*, zong... mede de plegtigheid in de kerk eindigde.

Van den 3den.

Ten gevolge van de gedane aankondiging, ... heden middag, in tegenwoordigheid van een ... woon talrijke en aanzienlijke schare aanschouwers, ... openbaar examen der kweekelingen van het ... ter onderwijzing van Dooven en Stommen, ... hier nu 25 jaren in een bloeijenden toestand ... heeft, op de gewone wijze gehouden, bij ... genheid de heer *Guijot*, na de geschiedenis van ... ver opgrigting kortelijk te hebben doorloopen, ...

(*Het vervolg op de kant dezer bijlage.*)

De SCHOUT VAN DE GEMEENTE WITMARSUM, convoceert mits deze, de Hervormde Floreenpligtigen ... dorpe Zurich, om, op VRYDAG den 11den AUGUSTUS aanstaande, des namiddags ten twee uren precies ... Herberg te Zurich, ten einde alsdan met elkanderen te delibereeren over het voorstel, herwelk door de Kerkvoogden ... Hervormde Gemeenten van Pingjum en Zurich, ten gevolge eene Missive van Zyne Excellentie den heere Gouverneur ... zer Provincie, in dato den 25sten MEI ll., no. 401, zal worden gedaan.
WITMARSUM, den
29 July 1815.
De Schout voornoemd
B. S. DE WIT.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 16den AUGUSTUS 1815, ten 1 uur des middags, in de herberg Roma, publiek veilen:
Extra mooije Rigasche BALKEN, Memelsche, Dantziger en Noordsche BALKEN, DEELEN, JUFFERS, ... ELLENS, en hetgeen meer genummerd zal leggen. Zullende ten 3½ uren, in den vroegen morgen van gemelde ... Leeuwarden gereed zyn, een Wonnevragt, waar van elk gegadigde als na gewoonte, gebruik kan maken.

De old secretaris T. CANTER VISSCHER, te Bolsward, zal, ten overstaan van den notaris E. SCHOTANUS ... Workum, aldaar, publiek by verhooggeld, aan den meestbiedenden, presenteeren te verkoopen:
Eene kapitale en hechte HOUT-ZAAGMOLEN tot 64 voets vlugt, staande en Algrabuuren, te Workum, ... gequoteerd wyk F, no. 46 a, waarby twee DROOGHUIZEN en nog een BERGPLAATS voor Kisthout, ... den finalen palmslag te aanvaarden; voorts eene HUIZINGE of KNECHTS-WONING, mede aldaar, gequoteerd ... no. 45; by *Willem Wybes* wordende bewoond tot den 12den MEI 1816, dan vry te aanvaarden.
Zullende deze perceelen by AFBRAAK, ten keuze van de Koopers, worden verkocht.
Wie hier aan gadinge maakt, kome, op VRYDAG den 11den AUGUSTUS 1815, by den finalen palmslag, ... middags ten twee uren, ten huize van *MARTEN DIRKS de RUITER*, kastelein in het Bolswarder Veerhuis ... kum, en koope op conditien dan voor te lezen, die inmiddels te zien zyn by den old secretaris T. CANTER VISSCHER, te Bolsward, en den notaris E. SCHOTANUS te Workum.

*** Men presenteert op gemakkelyke condition van betaling, uit de Hand te verkoopen, de ZOUTKEET, (De ZOUTBERG genaamd), voorzien van twee PANNEN, ... alle de GEREEDSCHAPPEN tot Dryving, staande te Harlingen, alwaar nader informatie ... den heer DR. C. ZYLSTRA, te bekomen is

Uit de Hand te Koop, op voordeelige Condition: Eene wel ter neringstaande en wel ... HUIZINGE, MOUTERY en BIERBROUWERY, staande en gelegen op de Vleeschmarkt ... warden; te bevragen by *P. ZEPER*, aldaar.

Een getrouwd PERSOON, goed kunnende Leezen en Schryven, en tevens voldoende getuigenis ... geven, biedt zich aan, om voor Winkel of Kantoor BEDIENDE geplaatst te worden; ... zich aan het Bureau dezer Courant, ...

volgens ook de onderwijzers *Ottenhof*, *Peters* en *Wolthuis*, de schoonste blijken gaven van hunne kunde en ijver in het waarnemen van hunne, zoo vele moeite en geduld-vorderende, posten.

De ontvanger-particulier in het arrondissement Heerenveen, inviteert de *Justitieele Ambtenaren*, in het gemelde arrondissement, om hunne traktementen over de maand junij 1815, ten zijnen kantore af te halen.
Heerenveen, den 6den augustus 1815.
R. NAUTA.

*** Heden avond verloste mijn geliefde huisvrouw NEELTJE BOKMA, zeer voorspoedig van een welgeschapen dochter.
HOLWERD, den 2 Augustus 1815.
P. VOORHOEK DE BOER.

*** Heden beviel van eene dochter, de huisvrouw van
LEEUWARDEN, den 5 Augustus 1815.
H. DE WAL.

*** Heden avond ten 7 uren, wierd van een welgeschapen zoon verlost, WILHELMINA GEERTRUIDA VISSER, tedergeliefde echtgenoote van
HARLINGEN, den 6 Augustus 1815.
DIRK DE CLERCQ.

*** Heden avond overleed, na een langdurig lijden, mijne waarde echtgenoote, EKE TJEPKES HIEMSTRA, in den ouderdom van nog geen twee-en-dertig jaren, mij nalatende drie jonge kinderen. Ik verzoek, dat mijne vrienden, dit voor bekendmaking van dat droevig verlies aannemen, en mij van rouwbeklag te verschonen.
DOCKUM, den 6 Augustus 1815.
E. J. SCHULTS.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijnes levens! doordien mijnen waardigen man, JAN VAN DER WERFF, koopman in fruit en visch, mij door den dood op het onverwagtste wierd ontrukt, na eene korte ziekte van zes dagen, in den ouderdom van ruim 47 jaren, na dat ik in eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim vier jaren, met hem heb geleefd. Hoe zwaar dit verlies, ook voor mij en vier kinderen (waarvan drie uit een vroeger huwelijk zijn) valle, wensch ik in den wil van God die altijd wijs en goed is, te berusten; verzoeke van rouwbeklagbrieven verschoond te zijn, mij verzeekerd houdende van de deelneming aller die den overledene gekend hebben.
LEEUWARDEN, den 3 Augustus 1815.
SAAKJE LAMMERTS, wed. J. V. D. WERFF.
NB. *De affaires zullen op denzelfden voet continueren.*

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 5 Augustus 1815.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	42 à 42½
—— Uitgestelde Schuld	——	4⅞ à 4⅞
—— Restanten uitgestelde Schuld		2⅜ à 2¼
—— Kansbilletten		21 à 21½
—— Domein-rescriptien	4 ——	82½ à 84½
—— Bons van het Syndikaat		
16de serie	——	98½ à 99
Dito 7de serie	5 ——	96¾ à 96¾
Dito 8ste serie	5 ——	94¾ à 94½
Frankrijk, Tiers Consolidés	5 ——	62 à 63
—— Certificaten van dito	——	à
Engeland, geconsolideerde	3 ——	à
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5 ——	68¾ à 69¾
Dito Coupons		65¾ à 66¾
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5 ——	à
Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	5 ——	95 à 96
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½ ——	28½ à 29
Dito Coupons		9¾ à 10¾
Weener bank bij *Goll en Comp.*	5 ——	à
—— dito	4 ——	à
—— Certific., bij *Goll en Comp.*	2½ ——	22½ à 23
Italiën Monte Napoléon	5 ——	47½ à 48
Napelsche Certificaten	3 ——	46¾ à 47¾
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	5 ——	24½ à 27
Dito Coupons		15 à 16
Deensche Kroon	4 ——	41¾ à 42¾
Amerika, bij *Hope en Comp.*	5½ ——	95½ à 96
—— bij *Staphorst*	5¼ ——	81½ à 82½